

Utvikling av nye timoteisorter (fase 2) og flerårige raigrassorter for Nord-Norge

NLR har i flere år samarbeidet med Graminor om utvikling av grasarter og -sorter som tåler nordnorske forhold. Et prosjekt med timotei og flerårig raigras, som nå er i andre fasen, gjør at vi kan selektere / velge ut sterke planter med god vinteroverlevelse.

Prosjektet eies av NLR SA, og gjennomføres i samarbeid med Graminor, Finnmark Landbruksrådgeving og nordnorske gårdbrukere.

Timotei:

Timotei er det viktigste fôrgraset i Norge, og det omsettes årlig ca. 1000 tonn frø i landet. De viktigste foredlingsmålene i timotei er avling, vinterherdighet og kvalitet. I Nord-Norge, hvor gras og grovfôr er den dominerende jordbruksproduksjonen, er det spesielt viktig at grasplantene overlever vinteren. I fase 1 av prosjektet (fra 2020 til 2024) ble det etablert 18 felt i Nord-Norge med 1000 enkeltplanter av timotei. Plantene som virket svake, kortvokste, eller på en annen måte ikke var egnet for grovfôrproduksjon, ble luket. Etter to år med naturlig og fenotypisk seleksjon, ble det høstet frø av de timoteiplantene som sto igjen. Etter høsting ble frøene fra de 18 feltene sendt til Graminor for oppformering. Nå er vi i fase 2 av prosjektet, og i 2026 ble det anlagt tradisjonelle forsøksfelt med 8 potensielle nye sorter og 3 målesorter. Forsøksfelt ligger på utsatte steder i Nordland, Troms og Finnmark. I løpet av tre engår skal dekning, overvintring og avling registreres. De beste leddene er potensielt nye sorter for Nord-Norge.

Flerårig raigras:

Raigras blir mer og mer populært, også i Nord-Norge. Det brukes til slått og / eller beite, i engfrøblandinger eller til reparasjonssåing i utsatte områder. Enn så lenge sliter raigras med lange, tøffe vintre. I tillegg har NIBIO funnet ut at raigras er ekstra utsatt for angrep fra overvintringssopper. Det er et ønske om å utvikle flerårige raigrassorter for nordlige områder.

Erfaringene og forsøksmetoden fra den første fasen i sortsutviklingsprosjektet for timotei skal benyttes for å finne og utvikle raigrassorter som ikke bare tåler de nordnorske forholdene, men også gir god avling. I 2026 ble det anlagt flere enkeltplanteforsøk med 1000 raigrasplanter. Etter to år med naturlig og fenotypisk seleksjon skal det høstes frø fra de resterende plantene, slik at Graminor kan oppformere dem.

Vi satser på nye, gode sorter av timotei og flerårig raigras i Nord-Norge!